

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
СПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«БОЛГАР ШӘҺӘРЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

КАРАР

№ 8-1

«29» апреля 2021 ел

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар (ижтимагый фикер алышулар) уздыру тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләр катнашында жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча уңай шартларга кеше хокукларын үтәү максатларында «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы 5.1 статьясы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге советы нигезендә

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәне расларга.
2. «Гавами тыңлаулар нигезләмәсе турында» Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының 2006 елның 6 июлендәге 7-28 номерлы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны закон белән билгеләнгән вакытта Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенң рәсми сайтында (<http://www.spasskiy.tatarstan.ru>) һәм хокукый мәгълүматның рәсми сайтында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.
5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

ТР Спас муниципаль районының
«Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы

Ф.В.Мөхәммәтов

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы карарына 2021 елның 29 апрель №8-1 карарына кушымта

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмә

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә (алга таба - Нигезләмә) гавами тыңлауларны (жәмәгать тикшерүләрен) оештыру һәм уздыру тәртибе турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән.

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр
1 статья. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

гавами тыңлаулар - Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше (алга таба - Шәһәр жирлеге) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектлары гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары карарларын кабул итү процессында катнашу өчен, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен;

инициатив төркем - гавами тыңлауда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданы яисә гражданны төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре, ул карала торган мәсьәлә турында гавами тыңлауларда фикер алышуда катнашу хокукына ия. Жәмәгатьчелек вәкилләренә жирле үзидарә органнарын яисә дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә түләүле шартнамә нигезендә катнашучы гавами тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча кабул итүче затлар хезмәт бурычлары аркасында кермиләр;

гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгатьчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар экспертлары, гавами тыңлаулар үткөрү буенча оештыру комитеты әгъзалары;

чыгышларга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 6 статьясында билгеләнгән вакытта оештыру комитетына гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгышка үз гаризаларын биргән жәмәгатьчелек вәкилләре;

оештыру комитеты - Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары вазыйфай затларыннан,

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы депутатларыннан, жәмәгатьчелек һәм гражданның инициатив төркемнәре вәкилләреннән паритетлы башлангычларда төзелгән гавами тыңлаулар эзерләү һәм уздыру буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

Ижтимагый контроль максатларында ижтимагый әһәмиятле мәсьәләләр буенча гавами фикер алышу, шулай ук жирле үзидарә органнарының вәкаләтле затлары һәм оешмалар, мәнфәгатьләре тиешле карарга кагыла торган гражданны һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләре турында мәжбүри фикер алышуда катнашуы белән жирле үзидарә органнары карарлары проектлары - ижтимагый контроль максатларында файдаланыла торган ижтимагый фикер алышулар.

Гавами тыңлаулар эксперты - гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен фикер алышуларда катнаша.

2 статья. Гавами тыңлаулар уздыруның максатлары

Халык алдында тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча шәһәр жирлегендә яшәүчеләр катнашында мәжбүри тәртиптә гавами тыңлауларга чыгарыла торган муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу;

халык тыңлауларына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлаулар нәтижеләрен эзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклыгы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Халык тыңлауларына чыгарыла торган сораулар

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Халык тыңлауларының нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерына ия.

2. Ачык тыңлауларга мәжбүри рәвештә чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы проекты - (алга таба - Устав), шулай ук Уставны шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Советы карары проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл торгызу рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларыннан тыш;

2) Шәһәр жирлеге бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенәң социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре, моңа тавыш бирү юлы белән яисә гражданны жыйнарында белдерелгән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Спас

муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеген үзгәртеп кору өчен Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, төзекләндерү кагыйдәләренә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга;

б) «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлеше нигезендә жирле үзидарә органнарының тапшырылган вәкаләтләре мәсьәләләре буенча Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән башка мәсьәләләрне гавами тыңлауларга (ижтимагый фикер алышуларга) чыгару мөмкинлеге.

3. Бер үк вакытта берничә мәсьәлә буенча ачык тыңлаулар үткәрү рөхсәт ителә, әгәр бу һәр мәсьәләне һәр яклап һәм Тулы фикер алышуга комачауламаса.

4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

4 статья. Гавами тыңлаулар инициаторлары

Халык тарафыннан тыңлаулар Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенә (алга таба - Совет), Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгының (алга таба - Башлык) яки Болгар шәһәр башкарма комитеты житәкчесенә әлеге Нигезләмә нигезендә контракт нигезендә үз вәкаләтләрен гәмәлгә ашыручы инициативасы белән уздырыла.

Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча халыкның инициативасы 18 яшькә кимендә 10 кеше яшәгән гражданнар төркеменнән чыгып карарга мөмкин.

2 бүлек. Гавами тыңлауларны билгеләү

5 Статья. Халык тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки Совет инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Совет карары белән билгеләнә.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы яисә Болгар шәһәр башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын күрсәтү һәм халыкны инициативаны хуплап имзалар жыю өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

2.1. Инициатив төркем советка тәкъдим итә:

- гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген дәлилләү, гражданнарның инициатив төркеменен вәкаләтле вәкиле тарафыннан 1 нче кушымта нигезендә имзаланган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый акты кабул итү зарурлыгы нигезләмәсен үз эченә алган

аңлатма язуы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлауларда карауга кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый актны гавами тыңлауларда карауга керткән очракта);

- 2 нче кушымта нигезендә гражданнарның инициатив төркеме Исемлеге;

- инициативалы төркем төзү турында Карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

- инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, анда инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документларның исемлеген, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысының санын күрсәтеп (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларга карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

2.2. Әгәр Советка әлеге статьяның 2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала.

2.3. Советка гариза һәм аңа кушып бирелә торган документлар кергән көннән алып 30 көн эчендә, инициатив төркем ачык тыңлаулар үткәрү инициативасын хуплаучы кешеләрнең имзалары, әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә, 18 яшькә житкән Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең кимендә - 100 имзасы жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативаны күрсәтү турындагы гариза биргән көннең иртәгесеннән жыелырга мөмкин. Имза кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән белешмәләр кертү рәхсәт ителми. Гражданнар турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны имза кәгазенә кертү даталарында һәм таныклау язмаларында идарәләр гражданнар һәм имзалар жыючылар тарафыннан тиешенчә килештерелергә тиеш.

2.4. Совет эш төркемен төзи һәм имзалар кәгазьләрен тапшырган көннән алып 10 - көн эчендә тапшырылган белешмәләрне тикшерә.

Имзалар кәгазьләрендәге имзаларны һәм белешмәләрне тикшерү нәтижәләре буенча имза гамәлгә яраксыз дип танылырга мөмкин. Әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлгә яраксызлыгы билгеләнмәгән булса, имза нәтижәле була.

Имзалар жыю тәртибен бозып һәм (яисә) имзалар кәгазен рәсмиләштерү буенча жыелган имзалар гамәлгә яраксыз имзалар, ягъни имзалар белән түбәндәгеләр таныла:

1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелган имзалар;

2) Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә 18 яшькә житмәгән кешеләрнең имзалары;

3) имзалар кәгазенә үз имзасын үз кулы белән кую датасы күрсәтелмәгән гражданнар имзалары;

4) имзалар кәгазенә кулдан язылмыйча яисә карандаш белән кертелгән белешмәләр;

5) гражданнар турында аларга туры килә торган белешмәләрдә һәм имза кәгазенә кертү даталарында төзәтүләр булган имзалар, әгәр бу төзәтүләр имзалар жыючылар тарафыннан махсус килештерелмәгән булса;

6) рәвешә әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымта таләпләренә туры килми торган имза кәгазендәге барлык имзалар.

Тикшерү нәтижәләре имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4 нче кушымта).

2.5. Советның чираттагы утырышында, имзалар кәгазьләре кергән көннән соң 15 көн эчендә гавами тыңлаулар билгеләү турында яисә гавами тыңлаулар билгеләү турында

гаризаны түбәндәге очрақларда кире кагу хакында карар кабул ителә:

1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр, әлеге нигезләмәнең 3 статьясында каралган очрақлардан тыш, жирле үзидарә органнары компетенциясенә керми;

2) тәкъдим ителгән дәрәс имзалар саны халык алдында тыңлаулар уздыру турында халык инициативасын күрсәтү өчен житәрлек түгел;

3) инициативаны күрсәтү тәртибе үтәлмәгән;

4) муниципаль норматив хокукый акт проектын карауга тәкъдим ителә торган проект Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, башка норматив хокукый актлар нигезләмәләренә туры килми;

5) шундый ук сорау чыгарылган гавами тыңлаулар уздыру датасыннан бер елдан да азрак вакыт узды.

2.6. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тартуны китереп чыгарган хокук бозуларны бетерү шарты белән, гавами тыңлауларны билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документлар кабат кертүгә киртә булмый.

2.7. Гавами тыңлауларны билгеләү турындагы мәсьәлә Совет тарафыннан әлеге Нигезләмә нигезендә карала.

2.8. Гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза кире кагылган очрақта Совет эш көннәрендә исәпләнә торган 5-көнлек срокта гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиленә язмача дәлилленгән хәбәрнамә жибәрә.

3. Халык алдында тыңлаулар билгеләгән Совет, район башлыгы тыңлаулар үткәрү мәсьәләсе, сроклары, вакыты һәм урыны турында мәгълүматны, оештыру комитеты составын, муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуда һәм гражданның гавами тыңлауларга чыгарылуын исәпкә алу тәртибен үз эченә алган тиешле муниципаль актларны кабул итә.

Гавами тыңлаулар үткәрү датасы - федераль законнарда, Устав һәм әлеге Нигезләмәдә башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән алып 20 көн эчендә билгеләнә.

6 статья. Гавами тыңлаулар турында хәбәр итү.

1. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә яшәүчеләргә гавами тыңлаулар билгеләү турында мәгълүмат тактасында һәм Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында гавами тыңлаулар уздырган көнгә кадәр (әгәр башкача каралмаган булса, федераль законнарда, Устав, әлеге Нигезләмәдә) тикшерелә торган муниципаль хокукый актың кушымтада каралган муниципаль хокукый актың кушымтада каралган проекты (гавами тыңлауларга кертелгән очрақта) белән гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт рәсми сайтында бастырып чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

1.1 Ачык тыңлауларның нәтижәләре Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенә рәсми сайтында һәм мәгълүмат стендында басылып чыга.

Бүлек 3. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткәрү

7 Статья. Халык тыңлауларын әзерләү һәм үткәрү

1. Гавами тыңлаулар билгеләү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы Совет депутатлары, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы Болгар шәһәр

Башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар, гражданнарның инициатив төркеме вәкилләре (гавами тыңлаулар үткәру инициаторы гражданнарның инициатив төркеме булса) арасыннан кимендә 3 кеше исәбенән оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты төзелгәннән соң 3 көннән дә соңга калмыйча уздырыла торган беренче утырышта рәис, рәис урынбасары һәм сәркатип үз составыннан сайлый. Оештыру комитеты утырышта әгъзаларының яртысыннан күбрәге булганда карарлар кабул итәргә хокуклы.

2. Оештыру комитеты тыңлауларда катнашырга теләүче тыңлаулар уздырыла торган бинага тоткарлыксыз керүне тәмин итәргә тиеш.

3. Гавами тыңлаулар узган көнне оештыру комитеты гавами тыңлауларда катнашучыларны теркәүне оештыра.

4. Халык тыңлауларында рәислек итүче булып тора

5. оештыру комитеты рәисе. Утырыш гавами тыңлауларны ача, гавами тыңлауларның сорауларын (мәсьәләләрне), тыңлауларны уздыру тәртибе буенча тәкъдимнәрне игълан итә, үзен, сәркатип һәм экспертларны күрсәтә, тыңлаулар үткәру инициаторларын күрсәтә. Оештыру комитеты секретаре гавами тыңлаулар протоколын алып бара.

6. Рәис итүче фикер алышу үткәрелә торган мәсьәләне игълан итә һәм гавами тыңлаулар уздыру инициаторлары тарафыннан вәкаләт бирелгән затка, экспертларга, шулай ук чыгыш ясарга хокукы булган гавами тыңлауларда катнашучыларга сүз бирә. Чыгышларның чираты оештыру комитеты тарафыннан теркәлгән гаризалар бирүнен чираты белән билгеләнә.

7. Тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән экспертлар да, үз тәкъдимнәрен төшерергә һәм (яисә) гавами тыңлауларда башка катнашучылар күрсәткән тәкъдимнәргә кушылырга хокуклы.

8. Фикер алышу йомгаклары буенча, гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге төзелә, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми.

9. Тәкъдимнәр һәм киңәшләр белән йомгаклау документын төзегәннән соң рәис шунда катнашучыларны жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итүнең йомгаклау вариантын тавыш бирүгә куя. Гавами тыңлауларда карарлар кабул ителә тыңлауларда теркәлгән катнашучылар саныннан гади күпчелек тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тыңлауларда катнашкан һәр кеше бер тавышка ия, ул жирле әһәмияттәге мәсьәләне тәкъдим иткән өчен бирә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыелып кала. Тавыш бирү нәтижеләре беркетмәгә кертелә (5 нче кушымта). Беркетмәгә рәислек итүче һәм гавами тыңлаулар сәркатибе кул куя.

1) Гавами тыңлаулар беркетмәсе нигезендә, гавами тыңлаулар уздырган көннән алып эш көннәрендә исәпләнә торган 3 көн эчендә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә (6 нчы кушымта) төзелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

2) гавами тыңлауларга чыгарыла торган сорау (сораулар);

3) гавами тыңлаулар үткәру инициаторы;

4) гавами тыңлауларны билгеләү турында хокукый акт датасы, номеры һәм исеме, шулай ук аны бастырып чыгару (халыкка житкерү) датасы;

5) гавами тыңлаулар уздыру датасы, вакыты һәм урыны;

6) гавами тыңлаулар уздырган оештыру комитеты;

7) гавами тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгышка хокук алган затлар турында мәгълүмат;

8) гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге, моңа гавами тыңлауларда катнашучылар төшергән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр керми;

9) жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты;

10) гавами тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә оештыру комитеты рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлаулар уздырылган көннән 5 көнлек срокта бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

9. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә жирле үзидарә органы тарафыннан мәжбүри каралырга тиеш, ул гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча карар кабул итү өчен җаваплы. Карау йомгаклары мәжбүри тәртиптә гавами тыңлаулар инициаторларына, жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә караган көннән алып эш көннәрендә саналган 5 көн эчендә бастырып чыгару (халыкка житкерү) юлы белән, муниципаль берәмлек халкына гавами тыңлаулар инициаторларына житкерелә.

10. Гавами тыңлаулар нәтижәләре турындагы бәяләмә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, рекомәндация характерында була.

4 бүлек. Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру үзенчәлекләре
Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча уставка, бюджет проектына һәм аның үтәләше турында хисап проектына үзгәрешләр кертү хакында Совет карары проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенең генераль планнары проектлары буенча

8 статья. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы проекты һәм Уставка үзгәрешләр кертү турында Совет карары проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты һәм устав проекты Советның аны кабул итү турындагы мәсьәләне карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш. Бер үк вакытта күрсәтелгән проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданның аны тикшерүдә катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча гавами тыңлаулар билгеләү турында Совет карары бастырыла.

Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актлар нигезендә үтәү рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә гражданның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча

гавами тыңлаулар Уставта билгелэнгән срокларда, ләкин күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 7 көннән дә алданрак булмаган вакытта уздырыла.

4. Уставы проекты яисә үзгәрешләр кертү Уставы өстәмәләре - Советны хәл итү карары проекты буенча гавами органнар комитетын оештыру.

9 статья. Бюджет проектының гавами тыңлауларында һәм аның үтәләше турындагы хисапны карау үзенчәлекләре.

1. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты һәм аның үтәләше турындагы еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Бюджет проекты һәм бюджет үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар үткәрүне гамәлгә ашыручы орган-оештыру комитеты.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы тарафыннан бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар уздырыла.

3. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты, аның үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә бастырылырга тиеш.

4. Бюджет проекты, бюджет үтәләше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар бюджет проекты (бюджет үтәләше турындагы хисап) бастырганнан соң 7 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

10 Статья. Татарстан Республикасы Спас муниципаль районы " Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегенә социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

11 Статья. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре.

1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар, күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлешеннән тыш, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрактарда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган - оештыру комитеты.

12 статья. Муниципаль берәмлекләре территорияль планлаштыру документлары проектлары буенча ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны карау үзенчәлекләре.

1. Генераль планнар проектларына, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектларына, территорияне планлаштыру проектларына, территорияләре ызанлау кагыйдәләренә, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләренә кагылышлы проектларга, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектларга, жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектнан файдалануның рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләренә, жирдән файдалану һәм төзелеш корылмалары төзүнең расланган кагыйдәләре булмаган очракта, шулай ук Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән нигезләмәләре исәпкә алып, ижтимагый фикер алышуларга чыгарылырга мөмкин.

2. Жирлекләренң генераль планнары, шәһәр округларының генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

3. Генераль план проекты буенча һәм жирлекләренң генераль планнарына, генераль планга үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча ижтимагый фикер алышулар яисә ачык тыңлаулар (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар) мәжбүри тәртиптә үткәрелә).

4. Жәмәгать фикер алышуларында яки ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларын үткәргәндә жирлек территориясе бер өлешкә бүленергә мөмкин.

5. Жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында баяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында жирлек халкына хәбәр итү вакытыннан алып жирле үзидарәнең Устав һәм (яисә) норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм бер айдан да ким һәм өч айдан да артык була алмый.

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының «Болгар шәһәре» муниципаль
берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм
уздыру тәртибе турындагы нигезләмәгә
I нче кушымта

Гавами тыңлауларны билгеләү турында
Гариза

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль
берәмлеге _____ халкы инициативасы буенча Халык инициативасы буенча әлеге мәсьәлә
буенча ачык тыңлаулар үткәргә тәкъдим итә: _____

Ачык тыңлаулар үткәргү кирәклеген нигезләү:

Кушымта (фактта тәкъдим ителгән документлар күрсәтелә):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма язуы;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) оештыру турында карар кабул ителгән жылыш беркетмәсе
гражданнарның инициатив төркеме;
- 6) озату хаты.

Гражданнарның инициатив
төркеменң вәкаләтле вәкиле

_____

(имза)

_____

(Ф.И.О.)

Гражданнарның инициатив төркеме
секретаре

_____

(имза)

_____

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль
районының «Болгар шәһәре» муниципаль
берәмлегендә гавами тыңлауларны оештыру
һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә
2 нче кушымта

Инициатив төркем әгъзалары
Исемлеге

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшендә - туу саны һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Сериянең Паспорт мәгълүматлары, (шәхесне раслаучы документның номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгән)	Шәхси имза

Гражданнарның инициатив төркеме
Вәкиле

_____

(имза)

_____

(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә
3 нче кушымта

Гавами тыңлауларның имза кәгазе

Сорау буенча:

« _____ »

Без, түбән язылучылар, Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының _____ халык инициативасы буенча гавами тыңлаулар үткөрүне хуплыйбыз:

« _____ »

№ п/п	Фамилия, имя, отчество	18 яшендә туган ел (өстәмә рәвештә туган көне һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Имза кәгазен

таныйклым: _____

(имза жыйган затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм бирү датасы, аны биргән органның исеме яисә коды, имзалар жыйган затның яшәү урыны адресы, аның имзасы һәм аны кую датасы күрсәтеләп.).

Гражданнарның инициатив
төркеменәң вәкаләтле вәкиле

_____ (имза)

_____ (Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә
4 нче кушымта

Гавами тыңлауларның имзалар кәгазьләрен тикшерү беркетмәсе

Сорау буенча:

« _____ ».

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлеге советына тәкъдим ителгән гражданның гавами тыңлаулар уздыру инициативасын хуплаучы имзалары саны _____.

Сайлаучылар имзалары тикшерелде _____, шулардан танылды: түбәндәге сәбәпләр буенча гамәлгә яраксыз: _____;

Гамәлгә яраксыз имзалар саны - _____.

Советка тәкъдим ителгән фактта язылганнарның гомуми саны дәрәс имзалар тәшкил итә. _____.

Эшчеләр төркеме житәкчесе

_____
(имза)

_____
(Ф.И.О.)

Эшче төркем әгъзалары

_____
(имза)

_____
(Ф.И.О.)

_____
(имза)

_____
(Ф.И.О.)

_____
(дата, вакыт)

Гражданның инициатив төркеменң вәкаләтле вәкиле

_____
(имза)

_____
(Ф.И.О.)

Гражданның инициатив төркеме секретаре

_____
(имза)

_____
(Ф.И.О.)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә
5 нче кушымта

№ _____ гавами тыңлаулар беркетмәсе

« ____ » _____ 20__ ел _____ ел _____

Халык тыңлаулары инициативасы буенча:

_____ билгеләнгән
_____ 20__ ел _____ № _____
(муниципаль хокукый акт)

(муниципаль хокукый акт исеме)
басылып чыккан (халыкка житкерелгән): _____ уздырылган
_____ адрес буенча:

_____ (уздыру датасы)

Оештыру комитеты: _____

Катнаштылар: _____

Рәис: _____

Сәркатип: _____

Экспертлар: _____

Гавами тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны) _____

Гавами тыңлауларда чыгыш ясаучы катнашучылар: _____
(Ф.И.О.)

Тыңладылар:

1. _____
(Ф.И.О.)

2. _____
(Ф.И.О.)

3. _____
(Ф.И.О.)

Кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны телдән һәм язма рәвештә _____, шул исәптән:

№ п/п	Рекомендацияләр һәм тәкъдимнәр	Мөрәжәгать итүче

Гавами тыңлаулар рәислегә

_____ (имза)

_____ (Ф.И.О)

Ачык тыңлаулар секретаре

_____ (имза)

_____ (Ф.И.О)

Татарстан Республикасы Спас муниципаль районының «Болгар шәһәре» муниципаль берәмлегендә гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе турында нигезләмәгә 6 нчы кушымта

Гавами тыңлауларның нәтижәләре турында бәяләмә

«__» _____ 20__ ел _____ ел _____

Халык тыңлаулары инициативасы буенча: _____
билгеләнгән _____
(муниципаль хокукый акт)

№ _____
(муниципаль хокукый акт исеме)
басылып чыккан (халыкка житкерелгән): _____
түбәндәге адрес буенча үткәрелде: _____
(уздыру датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау (сораулар) _____
Ачык тыңлаулар үткәрү инициаторы _____
Халык тыңлауларын үткәрү датасы, вакыты һәм урыны _____
Ачык тыңлаулар үткәргән оештыру комитеты _____
Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия булучылар турында мәгълүмат _____

Халык тыңлауларына чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм тәкъдимнәрнең бердәм исемлеге:

Фикер алышуга чыгарылган мәсьәләләр		Экспертлар һәм катнашучыларның тәкъдимнәре һәм тәкъдимнәре		Тәкъдимнәр керте	Искәрмә
№ п/п	мәсьәләнең формулировкасы яки проектның исеме	№ п/п	текст предложения	Ф. И. О. эксперт катнашучы)	
1		1.1			
		1.2			
2		2.1			
		2.2			
3		3.1			
		3.2			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

_____

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

риза _____ (кеше)

каршы _____ (кеше)

тыелдылар _____ (кеше)

Оештыру комитеты рәисе

_____

Оештыру комитеты секретаре

_____